

Uppmärksamhetssignal- ATC-koder

Förslag till arbetsprocess för läkemedelsrelaterad överkänslighet finns i Riktlinjer Uppmärksamhetssignalen.

Konsekvens av ATC-kopplad överkänslighet. Om läkemedel ur gruppen det har registrerats överkänslighet för ordinerats kommer en varning att visas innan ordinationen är klar, med avsikt att påminna förskrivaren att välja annat preparat.

Varför är detta viktigt?

Dubbelkontroll av överkänsligheter ger högre kvalitet och mer relevanta varningar för överkänsligheter i samband med ordination av läkemedel. Varje läkare kommer att lägga varning mycket sällan, d.v.s. läkare kommer inte att ha en vana att göra detta. Det är svårt att få med alla relevanta ATC-koder.

De varningar vi lägger i Region Jönköpings län kommer framöver att synas i nationella patientöversikten i hela Sverige.

För att lägga varning: Följ instruktionen UMS- Instruktion för dokumentation i Uppmärksamhetssignalen.

I varje tabell i detta dokument ingår de ATC-koder som man vanligen korsreagerar på om man har fått en allergisk reaktion på något av preparaten inom gruppen. Därför ska alla ATC-koder läggas in enligt tabellerna i dokumentet. Var uppmärksam på att ATC-koden kan ligga på olika nivåer, detta styr hur omfattande varningen blir. Det är viktigt att lägga på den nivå som står i dokumentet för att få en korrekt varning för överkänslighet.

4-ställig (farmakologisk grupp)

5-ställig (kemisk grupp)

7-ställig (substans)

OBSERVERA att tabellerna i dokumentet kan fortsätta på nästa sida!

Saknar du ATC-koder i dokumentet? När behov uppkommer – beskriv situationen/gör ett konkret förslag – så detta kan tillföras manualen. Maila till apotekare@rjl.se.

Innehåll

Uppmärksamhetssignal- ATC-koder	1
Innehåll.....	2
A: Matsmältningsorgan och ämnesomsättning	4
Klorhexidin	4
Metoklopramid.....	4
Medel vid intestinala inflammationer	4
Metformin	5
B: Blod och blodbildande organ	5
Dextran.....	5
Klopidogrel	6
C: Hjärta och kretslopp	6
Tiazider	6
Hydroklortiazid (enbart)	7
Amilorid.....	7
Angiotensin-II-blockerare.....	7
ACE-hämmare	8
J: Infektionssjukdomar.....	8
Tetracykliner	8
Penicillin	8
Cefalosporiner.....	9
Karbapenemer	9
Trimetoprim	9
Sulfa	10
Makrolider.....	10
Fluorokinoloner.....	10
Vankomycin	11
Nitrofuranderivat.....	11
Metronidazol (Flagyl) samt andra imidazolderivat.....	11
Flukonazol.....	11
Antimykotika	12
Aciklovir	12
Klindamycin.....	12
Tobramycin	13

Antibakteriella steroider.....	13
J: Vacciner (för vuxna)	13
Tiomersal (kvicksilver).....	14
L: Tumörer och rubbningar i immunsystemet	15
Övriga immunsuppressiva medel.....	15
M: Rörelseapparaten	15
Antiinflammatoriska och antireumatiska medel	15
NSAID	15
Diklofenak.....	16
N: Nervsystemet.....	17
Analgetika	17
Buprenorfin	17
Paracetamol.....	17
Morfin och Etylmorfin.....	17
Kodein.....	18
Övriga opioider	18
Lidokain	18
Antiepileptika.....	20
Gabapentin och pregabalin.....	20
Karbamazepin	20
P: Antiparasitära, insektsdödande och repellerande medel.....	21
Malariamedel	21
R: Andningsorganen	21
Efedrin.....	21
S: Ögon och öron	22
Ögondroppar fenylefrin.....	22
Kortison.....	22
Grupp A: Inkluderar kortisonacetat, fludrokortison, hydrokortison- acetat, butyrat, metylprednisolon, prednisolon, prednison, tixocortolpivalat	22
Grupp B: Inkluderar budesonid, triamcinolon, fluocinolon.....	23
Grupp C: Inkluderar betametason, dexametason och flumetason.....	24
Grupp D1: Inkluderar beklometason, klobetasol, klobetason, flutikason och mometason	25
Grupp D2: I Sverige ej registrerade substanser	26

Kontrastmedel26

A: Matsmältningsorgan och ämnesomsättning

Klorhexidin

ATC kod	Substans / substansgrupp	Exempel på läkemedel
A01A A30	Medel mot karies, kombinationer	Xerodent
A01A B03	Klorhexidin	Corsodyl
D08A C02	Klorhexidin	Descutan
D08A C52	Klorhexidin, kombinationer	Chloraprep
R02AA05	Klorhexidin	Coldycin citron

Metoklopramid

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A03F A	Motilitetsstimulerande medel	Metoklopramid

Medel vid intestinala inflammationer

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A07E C	Aminosalicylsyra och liknande medel	Sulfasalazin
A07E C01	Sulfasalazin	Sulfasalazin
A07E C02	Mesalazin	Asacol
A07E C03	Olsalazin	Dipentum
A07E C04	Balsalazid	Colazid
J04A A01	4-Aminosalicylsyra	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

Normalt indexeras för hela gruppen (A07EC).

Vid överkänslighet för **sulfasalazin** – bedöm om överkänslighet för **sulfa** föreligger.

Vid överkänslighet för **aminosalicylsyra** – bedöm om överkänslighet för **ASA/NSAID** föreligger.

Metformin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A10B A02	Metformin	Metformin
A10B D02	Metformin sulfonfylureaföreningar	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D03	Metformin och rosiglitazon	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D05	Metformin och pioglitazon	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D07	Metformin och sitagliptin	Janumet
A10B D08	Metformin och vildagliptin	Eucreas
A10B D10	Metformin och saxagliptin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D11	Metformin och linagliptin	Jentadueto
A10B D13	Metformin och alogliptin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D14	Metformin och repaglinid	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D15	Metformin och dapagliflozin	Xigduo
A10B D16	Metformin och kanagliflozin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D17	Metformin och akarbos	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D18	Metformin och gemigliptin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D20	Metformin och empagliflozin	Synjardy
A10B D22	Metformin och evogliptin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D23	Metformin och ertugliflozin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D25	Metformin, saxagliptin och dapagliflozin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D26	Metformin och lobeglitazon	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D27	Metformin, linagliptin och empagliflozin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A10B D28	Metformin och teneligliptin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

B: Blod och blodbildande organ**Dextran**

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A06A X02	Koldioxidutvecklande	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

	medel	
B03A C	Järn, parenterala preparat	Cosmofer (endast)
B05A A05	Dextran	RescueFlow
D02A A	Silikonpreparat	Silon
L01C B01	Etoposid	Etopofos (endast)
L02A E04	Triptorelin	Gonapeptyl depot (endast, avregistrerad 2024-12-01)
J07B H01	Vaccin mot rotavirus, levande försvagat	Rotarix (ej dextran i preparatet i Sverige enligt GSK 2016-01-15)
S01X A20	Tårsubstitut och övriga indifferentia medel	Gäller för Tears Naturale

Klopidogrel

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
B01A C04	Klopidogrel	Clopidogrel
B01A C30	Trombocyttaggregationshämmande medel, kombinationer	Inga tillgängliga preparat innehållande klopidogrel 2026-08-13

Enbart klopidogrel (B01A C04). Ticlid är ett vanligt behandlingsalternativ, då hudutslag med eller utan klåda är relativt vanligt vid behandling med Plavix.

C: Hjärta och kretslopp

Tiazider

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C03A	Tiazider	Esidrex
C03B	Tiazidbesläktade diuretika	Metolazon
C03E A	Tiazidbesläktad diuretika och kaliumsparande medel	Normorix
C07B B	Selektiva beta-receptorblockerare och tiazider	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
C09B A	ACE-hämmare och diuretika	Enalapril comp

C09D A	Angiotensin-II-antagonister och diuretika	Losartan/hydrochlorothiazide
C09X A52	Aliskiren och hydroklortiazid	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

Hydroklortiazid (enbart)

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C03A A03	Hydroklortiazid	Hydroklortiazid
C03E A	Tiazidbesläktad diuretika och kaliumsparande medel	Normorix
C07B B	Selektiva beta-receptorblockerare och tiazider	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
C09B A	ACE-hämmare och diuretika	Enalapril comp
C09D A	Angiotensin-II-antagonister och diuretika	Losartan/hydrochlorothiazide
C09X A52	Aliskiren och hydroklortiazid	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

Kommentar till val av nivå: I de flesta fall är det lämpligt att varna för hela gruppen tiazider (se överst). För patienter som har stark indikation för tiazider/har visat tåla bendroflumetiazid kan undantag göras – d.v.s. i dessa fall indexera enbart för hydroklortiazid.

Amilorid

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C03D B	Övriga kaliumsparande diuretika	Amiloride (licens)
C03E A	Tiazidbesläktad diuretika och kaliumsparande medel	Normorix

Angiotensin-II-blockerare

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C09C	Angiotensin-II-antagonister	Losartan
C09D	Angiotensin-II-antagonister, kombinationer	Losartan/hydrochlorothiazide

ACE-hämmare

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C09A	ACE-hämmare	Enalapril
C09B	ACE-hämmare, kombinationer	Enalapril comp

J: Infektionssjukdomar**Tetracykliner**

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A01A B21	Klortetracyklin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A01A B22	Doxycyklin	Ligosan Slow Release Periodontalgel (licens)
A01A B23	Minocyklin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
D06A A03	Oxitetracyklin (licenspreparat)	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
D07C A01	Hydrokortison och antibiotika (under samma ATC-kod finns även Fucidin-hydrokortison kräm)	Terracortril (salva)
J01A	Tetracykliner	Doxycyklin
J01A A02	Doxycyklin (om du bara vill indexera för denna substans)	Doxycyklin
S03C A04	Hydrokortison + antiinfektiva	Terracortril med Polymyxin B (ögon/-öron)

Normalt indexeras för hela gruppen+oxitetracyklin

Penicillin

Förväntade biverkningar som diarréer och illamående ska inte medföra någon varningsmärkning.

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A02B D06	Esomeprazol, amoxicillin och klaritromycin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

J01C	Antibakteriella betalaktamer, penicilliner	Kåvepenin
J01D I54	Ceftolozan och betalaktamashämmare	Zerbaxa

Enligt Dr J.B. (mars 2009) är korsallergi mellan penicillin och cefalosporiner sällsynt. Detta var ett större problem på den tiden då cefalosporinproduktionen var oren. Undvik därför att rutinmässigt indexera för cefalosporiner för patienter med allergiska reaktioner för penicillin. I situationer där allvarlig allergisk reaktion inträffat rekommenderas dock att inkludera cefalosporinerna och karbapenemer i indexeringen (tills närmare utredning, t ex via allergolog, kan göras i lugnt läge).

Cefalosporiner

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01D B	Cefalosporiner, första generationen	Cefadroxil
J01D C	Cefalosporiner, andra generationen	Cefuroxim
J01D D	Cefalosporiner, tredje generationen	Cefotaxim
J01D E	Cefalosporiner, fjärde generationen	Cefepim
J01D I	Övriga cefalosporiner och penemer	Zinforo

Karbapenemer

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01D F	Monobaktamer	Azactam
J01D H	Karbapenemer	Meropenem

Trimetoprim

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01E A	Trimetoprim och derivat	Trimetoprim
J01E E	Sulfonamider och trimetoprim, kombinationer	Bactrim

Sulfa

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01E A	Trimetoprim och derivat	Trimetoprim
J01E E	Sulfonamider och trimetoprim, kombinationer	Bactrim

OBS! Patienter som har behandlats med trimetoprim utan reaktion, klassa endast för kombinationen med sulfa och ange detta i kommentarsfältet.

Korsreaktion mellan sulfa-antibiotika och sulfonamidpreparat som inte är antibiotika är sällsynt och förekommer inte i vanliga fall. ATC-klassa i normalfallet inte, utan ange detta i kommentarsfältet.

Makrolider

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A02B D06	Esomeprazol, amoxicillin och klaritromycin	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
J01F A (samtliga)	Makrolider	Ery-Max
S01A A26	Azitromycin	Azyter

Rekommendation: För t ex erytromycin - inkludera samtliga makrolider vid ATC-koderna men specificera i texten vilken substans patienten reagerat på.

Fluorokinoloner

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01M A (samtliga)	Fluorokinoloner	Ciprofloxacin (tablett)
S01A E03	Ciprofloxacin (ögondroppar) (ATC-kod uppdaterad 2014-07-21)	Ciloxan (ögondroppar)
S01A E05	Levofloxacin (ögondroppar) (ATC-kod uppdaterad 2014-07-21)	Oftaquix (ögondroppar)
S01A E07	Moxifloxacin (ögondroppar) (ATC-kod uppdaterad 2014-07-21)	Vigamox (ögondroppar)
S01C A01	Dexametason och antiinfektiva	Ducressa
S02A A15	Ciprofloxacin (örondroppar) (ATC-kod uppdaterad 2014-07-21)	Ciloxan (örondroppar)
S02C A05	Ciprofloxacin, komb (örondroppar) (ATC-kod	Cetraxal comp (örondroppar)

	uppdaterad 2014-07-21)	
--	------------------------	--

Rekommendation: För t ex ciprofloxacin - inkludera samtliga kinoloner vid ATC-koderna men specificera i texten vilken substans patienten reagerat på.

Vankomycin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A07A A09	Vankomycin	Vancomycin (kapsel)
J01X A01	Vankomycin	Vancomycin (inf.vätska)
J01X A02	Teikoplanin	Teicoplanin (inf.vätska)
J01X A04	Dalbavancin	Xydalba (inf.vätska)

Nitrofuranderivat

ATC kod	Substans /substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01X E	Nitrofuranderivat	Nitrofurantoin (tablett)

Metronidazol (Flagyl) samt andra imidazolderivat

Välj Imidazolderivat (utgå från 5 –ställig)

ATC kod	Substans /substansgrupp	Exempel på läkemedel
D01A C	Imidazol och triazolderivat	Canesten (kräm)
D06B X01	Metronidazol	Rozex
G01A F	Imidazolderivat (inkluderar vagitorier)	Zidoval (vag.gel)
J01X D	Imidazolderivat	Metronidazole (inf.vätska)
P01A B	Nitroimidazolderivat	Flagyl (tablett)

Flukonazol

Inkludera samtliga konazoler

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
D01A C	Imidazol och triazolderivat	Canesten (kräm)
D06B X01	Metronidazol	Rozex
G01A F	Imidazolderivat	Zidoval (vag.gel)

J01X D	Imidazolderivat	Metronidazol (inf.vätska)
J02A B	Imidazolderivat (ketokonazol)	Ketoconazole tablett (licens)
J02A C	Triazolderivat	Fluconazol (kapsel)
H02C A	Antikortikosteroider (ketokonazol)	Ketoconazole tablett
P01A B	Nitroimidazolderivat	Flagyl (tablett)

Antimykotika

ATC kod	Substans / substansgrupp	Exempel på läkemedel
J02A X04	Kaspofungin	Cancidas
J02A X05	Mikafungin	Mycamine
J02A X06	Anidulafungin	Ecalta
J02A X08	Rezafungin	REZZAYO

Aciklovir

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
D06B B03	Aciklovir	Anti
D06B B06	Penciklovir	Vectavir
D06B B53	Aciklovir, kombinationer	Zovido
J05A B	Nukleosider och nukleotider	Aciclovir
S01A D	Ögondroppar – antivirala medel (alt S01A D03)	Xorox samt Acivision ögonsalva (licens)

Klindamycin

Inkludera samtliga linkosamider

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
D10A F01	Klindamycin	Dalacin (kutan emulsion)
D10A F51	Klindamycin, kombinationer	Acnatac
G01A A10	Klindamycin	Dalacin (vaginalkräm)
J01F F	Linkosamider (för närvarande endast klindamycin)	Clindamycin (kapslar)

Tobramycin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J01G B	Övriga aminoglykosider	Nebcina
S01A A11	Gentamycin	Gentamicin ögondroppar (licens)
S01A A12	Tobramycin	Tobrex Depot (licens)
S01C A01	Dexametason och antiinfektiva	Tobrasone

Antibakteriella steroider

Inkludera samtliga

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
D06A X01	Fusidinsyra	Fucidin (kräm)
D07C A01	Hydrokortison och antibiotika (under samma ATC-kod finns även Terracortril)	Fucidin-Hydrocortison
D07CC01	Betametason och antibiotika	Betametason-neomycin i Essex kräm APL samt Fusidinsyra/Betametason kräm
D09A A02	Fusidinsyra	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
J01X C	Antibakteriella steroider	Fucidine tablett (licens)
S01A A13	Fusidinsyra	Fucithalmic

J: Vacciner (för vuxna)

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
J07A E	Vaccin mot kolera	Dukoral
J07A G	Vaccin mot hemophilus influenzae B	Act-HIB
J07A H	Vaccin mot meningokockinfektioner	Menveo
J07A J	Vaccin mot kikhosta	Boostrix
J07A L	Vaccin mot pneumokockinfektioner	Pneumovax
J07A M	Vaccin mot stelkramp	diTeBooster
J07A N	Vaccin mot tuberkulos	BCG-vaccin AJVaccines

J07A P	Vaccin mot tyfoid	Vivotif
J07B A	Vaccin mot encefalit	Encepur
J07B B	Vaccin mot influensa	Influvac Tetra
J07B C	Vaccin mot hepatit	Engerix-B
J07B D	Vaccin mot mässling	Priorix
J07B F	Vaccin mot polio	Imovax Polio
J07B G	Vaccin mot rabies	Rabipur
J07B H	Vaccin mot rota-diarrévirus	RotaTeq
J07B K	Vaccin mot Varicella zoster	Varilrix
J07B L	Vaccin mot gula febern	Stamaril
J07B M	Vaccin mot papillomvirus	Gardasil 9
J07B N01	Vaccin mot covid-19 RNA-baserat	Comirnaty LP.8.1
J07B N02	Vaccin mot covid-19, virusvektor, icke-replikerande	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
J07B N03	Vaccin mot covid-19, inaktiverat virus	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
J07B N04	Vaccin mot covid-19, proteinsubenhet	Bimervax LP.8.1
J07B P	Vaccin mot chikungunya, levande försvagat	IXCHIQ
J07B X	Övriga vacciner mot virusinfektioner	Qdenga
J07C A	Vacciner mot bakteriella infektioner i kombination med vacciner mot virusinfektioner	Tetravac

Rekommendation: Om man får en reaktion från ett vaccin lägg varningen bara för det vaccin patienten reagerat på, 5-ställig ATC-kod. Vid en lindrig lokal reaktion, behöver man inte varningsmärka journalen. Vid svår äggallergi som ger anafylaxi är vissa vacciner kontraindicerade (enl dr. P.N. 2019-12-05).

Tiomersal (kvicksilver)

Enligt SBL 120202 måste man titta på innehållet i var vaccin för sig.

L: Tumörer och rubbningar i immunsystemet

Övriga immunsuppressiva medel

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
L01B B02	Merkaptopurin	Puri-nethol
L04A X01	Azatioprin	Azatioprin

M: Rörelseapparaten

Antiinflammatoriska och antireumatiska medel

NSAID

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A01A D02	Bensydamin	Andolex
B01A C06	Acetylsalicylsyra	Acetylsalicylsyra
B01A C30	Trombocytaggregationshämmande medel, kombinationer	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
B01A C56	Acetylsalicylsyra, kombinationer med protonpumpshämmare	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
C01E B16	Ibuprofen	Pedea
D11A X18	Diklofenak	Solaraze
M01A B	Ättiksyra-derivat och närbesläktade substanser	Diklofenak (enterotabl)
M01A C	Oxikamer	Brexidol
M01A E	Propionsyra-derivat	Ibuprofen (tabl)
M01A H	Coxiber	Celecoxib
M01A X01	Nabumeton	Relifex
M01B X	Övriga kombinationer med antiinflammatoriska/antireumatiska medel	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
M02A A	Antiinflammatoriska medel, icke-steroider för utvärtes bruk	Siduro (gel)

M02A C	Salicylsyraderivat	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
N02A J09	Kodein och övriga icke-opioida analgetika	Treo comp
N02B A	Salicylsyraderivat inkl kombinationer	Aspirin
N02B E51	Paracetamol, kombinationer exkl. neuroleptika	Comboval
R02A X01	Flurbiprofen	Strefen
R02A X03	Bensydamin	Zyx
S01B C	Icke-steroida antiinflammatoriska medel	Nevanac

För patienter med astmasymptom på grund av NSAID kan det i vissa fall fungera med COX-2-hämmare. Om NSAID-preparat orsakat urtikaria är dock inte COX-2 hämmarna ett lämpligt behandlingsalternativ. Ref: Enligt Dr. J.B. - mars 2009.

Kan hända att man tolererar COX1 hämmare men inte COX2 hämmare. Lägg varning i detta fall för coxiber samt nabumeton. Nabumeton är en variant som verkar vara mer selektiv mot COX-2 än de andra icke selektiva NSAID. Vanligtvis är det så att de selektiva COX-2 hämmarna tolereras bättre. Ref: Enligt Dr. P.N. - augusti 2017.

Isolerad diklofenaköverkänslighet förekommer. I dessa fall indexera för diklofenak samt ketorolak (p.g.a. kemisk likhet).

OBS! Säkerställ att det rör sig om enbart diklofenaköverkänslighet först!

Diklofenak

Finns beskrivet allergi för:

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
D11A X18	Diklofenak	Solaraze
M01A B05	Diklofenak	Diklofenak (enterotabl)
M01A B15	Ketorolak	Toradol
M01A B55	Diklofenak, kombinationer	Arthrotec Forte (licens)
M01B X	Övriga kombinationer med antiinflammatoriska/antireumatiska	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

	medel	
M02A A15	Diklofenak	Diclofenac (gel)
S01B C	Icke-steroida antiinflammatoriska medel	Dicloabak (ögondroppar)

N: Nervsystemet

Analgetika

Buprenorfin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
N02A E01	Buprenorfin	Norspan
N07B C01	Buprenorfin	Buprenorfin
N07B C51	Buprenorfin, kombinationer	Suboxone

Paracetamol

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
N02A J06	Kodein och paracetamol	Paracetamol/Kodein
N02B E01	Paracetamol	Alvedon
N02B E51	Paracetamol, kombinationer exkl. neuroleptika	Comboval
M03B C51	Orfenadrin, kombinationer	Norgesic

Morfin och Etylmorfin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
N02A A01	Morfin	Morfin inklusive Morfin APL (gel)
N02A A51	Morfin, kombinationer	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
N02A G01	Morfin och spasmolytika	Spasmofen Novum APL (supp)
R05F A02	Opiumderivat och expektorantia	Cocillana-Etyfin
R05D A20	Opiumalkaloider och derivat, kombinationer	Lepheton

R05F B02	Hosthämmande medel i kombination med expektorantia, exkl mukolytika	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
----------	---	---------------------------------------

Kodein

ATC kod	Substans / substansgrupp	Exempel på läkemedel
A07D A	Propulsionsdämpande medel	Kodeinfosfat APL, (tyvärr, ingår även preparat innehållande loperamid)
M01A E51	Ibuprofen, kombinationer	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
N02A A59	Kodein, kombinationer exkl. neuroleptika	Talvosilen Forte (licens)
N02A G01	Morfin och spasmolytika	Inga tillgängliga preparat innehållande kodein 2026-08-13
N02A J06	Kodein och paracetamol	Paracetamol/Kodein
N02A J09	Kodein och övriga icke-opioida analgetika	Treo comp
R05D A04	Kodein	Kodein (licens)

Övriga opioider

(inkluderar både **tramadol/tapentadol** (oklart 120314 huruvida risk för korsallergi föreligger))

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
N02A X	Övriga opioider	Tramadol

Lidokain

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C01B B01	Lidokain	Xylocard
C05A A01	Hydrokortison	Xyloproct
C05A A08	Fluokortolon	Doloproct
D04A B01	Lidokain	Xylocain (salva)

H02A B04	Metylprednisolon	Depo-Medrol cum lidocain, (inkluderar även preparat med enbart metylprednisolon)
N01AH	Opiodanestetika	Bupivakain-sufentanil APL (inkluderar tyvärr alla opioidanestetika). Vid registrering av överkänslighet specificera i kommentarsfältet att det endast gäller för Bupivakain.
N01AH 51	Fentanyl, kombinationer	Bupivakain-Fentanyl-Adrenalin APL
N01B B01	Bupivakain	Marcaïn
J01D D54	Ceftriaxon, kombinationer	Rocephalin med lidokain
N01B B02	Lidokain	Xylocain (gel)
N01B B03	Mepivacain	Carbocain
N01B B04	Prilokain	Citanest
N01B B09	Ropivakain	Ropivacain
N01B B10	Levobupivakain	Levobupivacaine
N01B B20	Lokalanestetika, kombinationer	Emla
N01B B51	Bupivakain, kombinationer	Marcaïn adrenalin
N01B B52	Lidokain, kombinationer	Xylocain adrenalin
N01B B53	Mepivacain, kombinationer	Carbocain adrenalin
N01B B54	Prilokain, kombinationer	Citanest Dental Octapressin
N01B B58	Atrikain, kombinationer	Septocaine
R02A A20	Antiseptiska, övrigt	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
S01J A51	Fluoresceïn, kombinationer	Lidokain-Fluoresceïn
S01F A56	Tropikamid, kombinationer	Mydrane
S01F B	Sympatomimetika, exkl. medel vid glaukom	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

S01H A07	Lidokain	Ophthesic
----------	----------	-----------

Observera att Fenylefrin-lidokain-cyklopentolat APL har ATC-kod S01F (mydriatika och cykloplegika). Detta utgick ut APLs sortiment enl information från APL 20220803.

Kommentar: Xyllocainöverkänslighet – finns det? Det provoceras ofta för lidokainöverkänslighet. Äkta allergiska reaktioner är dock oerhört sällsynta. Om patienten reagerat i samband med ett lokalanestetikum men sedan tålt annan sort så varningsmärk endast för den patienten reagerat för och inget annat. Annars varningsmärk för alla sorter. Enl dr. P.N. 2022-09-08. OBS! Vid allvarlig reaktion kan det ändå vara rimligt att indexera för hela gruppen (dvs N01B+C01BB01+C05AA01). Detta tills definitiv diagnos kunnat fastställas.

Antiepileptika

Gabapentin och pregabalin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
N02B F01	Gabapentin	Gabapentin
N02B F02	Pregabalin	Pregabalin

Kemisk likhet mellan molekylerna. Det finns rapporter om allvarliga hudreaktioner för båda preparaten.

Karbamazepin och övriga aromatiska antiepileptika

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
N03A F	Karboxamidderivat Rekommendation: Lägg för hela gruppen (d.v.s. karboxamidderivat). Dessa inkluderar även oxkarbamazepin, eslikarbazepin samt rufinamid	Tegretol
N03A A02	Fenobarbital	Fenobarbital APL
N03A A03	Primidon	Liskantin (licens)
N03A B02	Fenytoin	Epanutin
N03A B05	Fosfenytoin	Pro-Epanutin
N03A X10	Felbamat	Taloxa
N03A X15	Zonisamid	Zonegran

N03A X18	Lakosamid	Vimpat
----------	-----------	--------

Lamotrigin är känt för att kunna orsaka allvarliga fördröjda överkänslighetsreaktioner, vilket sannolikt är kopplat till både genetiska faktorer och läkemedlets aromatiska struktur. Korsreaktioner mellan aromatiska antiepileptika (karbamazepin, felbamat, oxkarbazepin, fenytoin, fenobarbital, primidon, zonisamid och lakosamid) är dokumenterade, varför ett byte till ett icke-aromatiskt alternativ, såsom levetiracetam, rekommenderas (Källa: Läkemedelsinformationscentralen Linköping 250606).

P: Antiparasitära, insektsdödande och repellerande medel

Malariamedel

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
P01B A	Aminokinoliner	Plaquenil
P01B C	Metanolkinoliner	Lariam

R: Andningsorganen

Efedrin

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
C01C A	Adrenerga och dopaminerga medel	Efedrin Aguettant (fd Efedrin Stragen)
R03C A02	Efedrin	Efedrin (inj)
R05C B10	Mukolytika, kombinationer	Mollipect
R05D A20	Opiumalkaloider och derivat, kombinationer	Lepheton
R05F B02	Hosthämmande medel i kombination med expektorantia, exkl mukolytika	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
R06A D52	Prometazin, kombinationer	Lergigan comp

S: Ögon och öron

Ögondroppar fenylefrin

ATC kod	Substans / substansgrupp	Exempel på läkemedel
S01F A56	Tropikamid, kombinationer	Mydrane
S01F B	Fenylefrin	Phenylephrine hydrochloride Bausch&Lomb
S01G A55	Zincfrin (fenylefrin, kombinationer) Avreg. 091231 enl FASS.se	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

Observera att Cyklopentolat-fenylefrin APL har ATC-kod S01F (mydriatika och cykloplegika).

Kortison

”Normalt” läggs varning för samtliga kortisoner inom respektive grupp. OBS! Allergisk reaktion mot kortisoner är sällsynt, och det är befogat att remittera patienten till hudläkare eller allergolog för vidare utredning.

Grupp A: Inkluderar kortisonacetat, fludrokortison, hydrokortisonacetat, butyrat, metylprednisolon, prednisolon, prednison, tixocortolpivalat

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A01A C03	Hydrokortison	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A01A C54	Prednisolon, kombinationer	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
A07E A01	Prednisolon	Prednisolon Unimedic (rektallösning). Prednisolon APL (supp)
A07E A02	Hydrokortison	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
C05A A	Medel innehållande kortikosteroider	Xyloproct
D01A C20	Imidazol- och triazolderivat, kombinationer	Daktacort

D06B B53	Aciklovir, kombinationer	Zovido
D07A A02	Hydrokortison	Hydrokortison (kräm)
D07A B02	Hydrokortisonbutyrat	Locoid
D07C A01	Hydrokortison och antibiotika	Fucidin-Hydrocortison (under samma ATC-kod finns även Terracortril)
D07X A	Milda glukokortikoider och andra medel	Hydrokortison-svavel i Essex kräm APL
H02A A02	Fludrokortison	Florinef
H02A B04	Metylprednisolon	Depo-Medrol
H02A B06	Prednisolon	Prednisolon
H02A B07	Prednison	Prednison acis (licens)
H02A B09	Hydrokortison	Hydrokortison
H02A B10	Kortison	Kortisonacetat APL, Cortison/Cortone acetato (licens)
S01B A02	Hydrokortison	Ficortril
S01B A04	Prednisolon	Ultracortenol
S03C A04	Hydrokortison+antiinfektiva	Terracortril med PolymyxinB

Grupp B: Inkluderar budesonid, triamcinolon, fluocinolon

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A01A C01	Triamcinolon	Triamcinolon APL munhålepasta
A07E A06	Budesonid	Budenofalk
D01A C20	Imidazol-och triazolderivat, kombinationer	Daktacort
D07A B09	Triamcinolon	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
D07A C04	Fluocinolon	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13

D07X B02	Triamcinolon	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
H02A B08	Triamcinolon (ex Kenacort-T)	Kenacort-T
R01A D05	Budesonid (nasal)	Rhinocort Aqua
R01A D11	Triamcinolon (nasal)	Nasacort
R03A K07	Formoterol och övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar (ex Symbicort)	Symbicort
R03A L11	Formoterol, glykopyrroniumbromid och budesonid	Trixeo Aerosphere
R03B A02	Budesonid (inhalation)	Pulmicort
S01B A05	Medel vid ögonsjukdomar, antiinflammatoriska medel, kortikosteroider	Triesence (licens)
S01B A15	Fluocinolonacetonid	Iluvien (implantat i ögat)
S02B A08	Fluocinolonacetonid	Otazem (örondroppar)
S02C A05	Fluocinolonacetonid och antiinfektiva medel	Cetraxal Comp

Grupp C: Inkluderar betametason, dexametason och flumetason

ATC kod	Substans / substansgrupp	Exempel på läkemedel
D05A X52	Kalcipotriol, kombinationer	Daivobet
D07A C01	Betametason	Betnovat
D07B B01	Flumetason och antiseptika	Locacorten-Vioform kräm (licens)
D07B C01	Betametason och antiseptika	Betnovat med chionoform (licens)
D07C B05	Flumetason och antibiotika	Locacorten-Vioform kutan pasta (licens)
D07C C01	Betametason och antibiotika	Betametason-neomycin i Essex kräm APL

D07X C01	Betametason	Diprosalic
H02A B01	Betametason	Betapred
H02A B02	Dexametason	Dexametason
S01B A01	Dexametason	Isopto-Maxidex
S01C A01	Dexametason och antiinfektiva medel	Tobrasone
S02B A07	Betametason	Diprotit
S02C A02	Flumetason och antiinfektiva medel	Locacorten-Vioform

Grupp D1: Inkluderar beklometason, klobetasol, klobetason, flutikason och mometason

ATC kod	Substans/substansgrupp	Exempel på läkemedel
A01A C	Glukokortikoider för lokal behandling i munhålan	Klobetasol APL
D07A B01	Klobetason	Emovat
D07A C13	Mometason	Elocon
D07A C17	Flutikason	Flutivate
D07A D01	Klobetasol	Dermovat
D07X C03	Mometason	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
R01A D01	Beklometason	Inga tillgängliga preparat 2026-08-13
R01A D08	Flutikason	Flutikason nässpray
R01A D09	Mometason	Nasonex
R01A D12	Flutikasonfuroat	Avamys
R01AD58	Flutikason, kombinationer	Dymista
R01AD59	Mometasone, kombinationer	Ryaltis
R03A K06	Salmeterol och övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar	Airflusal Forspiro

R03A K08	Formoterol och övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar	Innovair
R03A K10	Vilanterol och flutikasonfuroat	Relvar Ellipta
R03A K11	Formoterol och flutikason	Flutiform
R03A K14	Indakaterol och mometason	Aectura Breezhaler
R03A L08	Vilanterol, umeklidiniumbromid och flutikasonfuroat	Trelegy Ellipta
R03A L09	Formoterol, glykopyrroniumbromid och beklometason	Trimbow
R03A L12	Indakaterol, glykopyrroniumbromid och mometason	Enerzair Breezhaler
R03B A01	Beklometason	AeroBec
R03B A05	Flutikason	Flutide Diskus
R03B A07	Mometason	Asmanex HFA (licens)

Grupp D2: I Sverige ej registrerade substanser

Kontrastmedel

Varningsmärk för alla joderade röntgenkontrastmedel dvs Gastrografin, Omnipaque, Ultravist (tillhandahålls inte 2026-08-13), Optiray 300 (licens), Visipaque, Imeron (tillgängliga preparat enl. FASS 2026-08-13).

Om dokumentet

Dokumentet är utarbetat av läkare och apotekare verksamma inom Region Jönköpings län. Tidigare versioner av dokumentet (t.o.m. version 20) finns i tidigare använt system.